

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Neuvottelukunnan tavoite, käsite- ja tehtävärajaus ja kokoussuunnitelma 2024

YLEISHYÖDYLLISTEN YHTEISÖJEN RAHOITUKSEN
JA TOIMINNAN KEHITTÄMISEN
PARLAMENTAARINEN NEUVOTTELUKUNTA
13.2.2024

Neuvottelukunnan työskentelyn tavoite

- *”Neuvottelukunnan tarkoituksena on tukea yleishyödyllisille yhteisöille myönnettävien valtionavustusten kehittämistä, käyttöä ja kohdentamista valtionhallinnossa eduskunnan lainsäädäntö- ja finanssivallan näkökulmasta.**
- **Tavoitteena on kokonaiskuvan muodostuminen yleishyödyllisille yhteisöille kohdennettavista valtionavustuksista ja avustettavasta toiminnasta sekä näiden kehityksestä**
  - Kokonaiskuva avustuksista mahdollistaa eduskunnalle aiempaa paremman tietopohjan valtionavustuksia koskevalle yhteiskunnalliselle päätöksenteolle
  - Kokonaiskuvaan sisältyvät mm. määrärahat, käyttötarkoitukset, saajaryhmät, säädösperusta, päämäärät ja yhteiskunnalliset vaikuttavuustavoitteet
  - Neuvottelukunnassa käsitellään valtionavustusten ja valtionavustustoiminnan isoa kuvaa ja yleisiä periaatteita hallinnonalojen ja toimialojen näkökulmasta, ei yksittäisten hakijoiden tai päätösten näkökulmaa
  - Näkyvyys yksittäisiin hakuihin, hakijoihin tai päätöksiin on tulevaisuudessa saatavissa haeavustuksia.fi- ja tutkiavustuksia.fi-palveluista
- Mittarit?

Huomioon otettavia muutostekijöitä

- Rahapelituotoilla rahoitettavien yleishyödyllisten toimintojen uusi, vuoden 2024 alussa voimaan tullut rahoitusmalli
- Julkisen talouden kestävyysvajeesta aiheutuvat (hallitusohjelmaan sisältyvät) leikkaukset valtionavustuksiin
- Valtionavustustoiminnan kehittämistavoite: valtionavustusten kohdentaminen vaikuttavammin ja tuottavammin sekä tietoon perustuen

Yleishyödyllinen yhteisön käsitteen raja

- Yleishyödyllinen yhteisö –käsite on toiminnan ominaisuus eikä sitä voida sellaisenaan suoraan liittää johonkin oikeussubjektiin.
- Tuloverolain (1535/1992) 22 §:ssä määritellään *Yleishyödyllinen yhteisö* seuraavasti:
  - 1) se toimii yksinomaan ja välittömästi yleiseksi hyväksi aineellisessa, henkisessä, siveellisessä tai yhteiskunnallisessa mielessä;
  - 2) sen toiminta ei kohdistu vain rajoitettuihin henkilöpiireihin;
  - 3) se ei tuota toiminnallaan siihen osalliselle taloudellista etua osinkona, voitto-osuutena taikka kohtuullista suurempana palkkana tai muuna hyvityksenä.
    - Yleishyödyllisiä ja yleishyödyllisiä tarkoituksia edistäviä yhteisöjä voivat olla esimerkiksi rekisteröidyt yhdistykset ja säätiöt sekä osuuskunnat. Myös osakeyhtiö voi olla yleishyödyllinen yhteisö (kiinnitä huomiota yhtiöjärjestykseen). * Kts myös: [Verotusohje yleishyödyllisille yhteisöille](#)
    - Verotuksen yhteydessä yleishyödyllinen yhteisö määritellään toiminnan luonteen kautta.
- Rahankeräyslain (863/2019) 2 §:n 4 kohdan mukaan *yleishyödyllisellä toiminnalla* toimintaa yleistä sosiaalista, sivistyksellistä tai aatteellista tarkoitusta varten taikka muuta yleistä kansalaistoimintaa.
- V. 2016 loppuun saakka voimassa ollut arpajaislain 22 § (1047/2001): ”Raha-automaattien, kasinopelien ja pelikasinotoiminnan tuotto käytetään avustusten myöntämiseen oikeuskelpoisille *yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille*.” V. 2023 loppuun saakka voimassa olleessa arpajaislain 17 b§ (1286/2016): ”Terveiden ja sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen tarkoitettu tuotto käytetään avustusten myöntämiseen oikeuskelpoisille *yleishyödyllisille yhteisöille ja säätiöille*.”
- Tarkastelussa avustukset esim. liikunnan, nuorisotoiminnan, taiteen ja kulttuurin, sosiaali- ja terveysalan, kehitys yhteistyön, maa- ja metsätalouden ja ympäristöalan yleishyödyllisille yhteisöille
- Tarkasteluun eivät kuulu yksityishenkilöille, kunnille, tutkimuslaitoksille tai yrityksille taloudelliseen toimintaan kohdennettavat avustukset, vaikka niitä saattaa sisältyä joltakin osin tiedonkeruuseen
- **Neuvottelukunnan tiedonkeruuvaiheessa yleishyödyllisen yhteisön tarkastelunäkökulmaksi otetaan valtion keskuskirjanpidossa siirtotalouden kulut voittoa tavoittelemattomille yhteisöille. Työskentelyn rajausta on mahdollista tarkistaa tiedonkeruuvaiheen tulosten perusteella.**

Tehtävien raja

1. Neuvottelukunta seuraa yleishyödyllisille yhteisöille myönnettäviin valtionavustuksiin osoitettavien määrärahojen kokonaisuutta ja sen kehitystä.
  - Tietojen kerääminen valtion keskuskirjanpidon ja talousarvion momenttien perusteella (Tiedonkeruu 1)
  - Tiedontarpeiden tunnistaminen ja uuden tiedon tuottaminen Valtiokonttorin analysointi- ja raportointipalveluiden avulla
  - Talousarviopäätösten seuraaminen ja vaikutusten arviointi (esimerkiksi leikkausten suhde päämääriin ja tavoitteisiin)
2. Neuvottelukunta seuraa yleishyödyllisiin yhteisöihin liittyvän valtionavustustoiminnan kehittämistä, valtionavustusten kohteena olevan toiminnan ja hankkeiden kehitystä sekä valtionavustuksilla aikaansaatavan toiminnan vaikuttavuuden lisäämistä.
  - Valtionavustustoiminnan kehittämisen seuraaminen hallinnonaloilla (vaikuttavuuden ja käytänteiden yhdenmukaisuuden lisääminen) (Tiedonkeruu 2)
  - Kokonaiskuvan muodostaminen muutosten vaikutuksista valtionavustuksilla aikaansaatavaan toimintaan eri toimialoilla (Tiedonkeruu 3)
3. Neuvottelukunta voi myös kuulla ja antaa lausuntoja yleishyödyllisten yhteisöjen toimintaedellytysten ja julkisen sektorin niille osoittamien resurssien kehittämisestä.

Vuoden 2024 kokoussuunnitelma

Kokousnumero	Päivämäärä	Alustava asialista	Lisätiedot
Parlamentaarisen neuvottelukunnan kokous 1/2023	Viikko 49 Ti 5.12.2023 klo 9.30-11.00 Paikka: A-kabinetit 1&2	Perehdytys; tilannekuva; valtionavustustoiminnan kehittäminen; kokousten suunnitteleminen	Kutsuttavat asiantuntijat (OM)
Parlamentaarisen neuvottelukunnan kokous 1/2024	Viikko 7 Ti 13.2.2024 klo 9.30-11.30 Paikka: RES A116	Tavoite, käsite, tehtävien rajaus, työsuunnitelma 2024 Valtionavustusten kohdentamista koskeva tiedonkeruu Leikkausten valmistelun tilanne hallinnonaloilla Katsaus kansalaisjärjestöstrategian valmisteleminen	Tiedonkeruu 1 Kutsuttavat asiantuntijat (OM)
Parlamentaarisen neuvottelukunnan kokous 2/2024	Viikko 14 Ti 2.4.2024 klo 9.30-11.30 Paikka: A-kabinetit 1&2	Tiedonkeruun 1 tulokset Leikkausten valmistelun tilanne hallinnonaloilla Lähetekeskustelu tiedonkeruun aloittamisesta toimialoilla	
Parlamentaarisen neuvottelukunnan kokous 3/2024	Viikko 23 Ti 4.6.2024 klo 9.30-11.30 Paikka: RES A	Valtionavustustoiminnan kehittämistä koskeva tiedonkeruu (hallinnonalat) Valtionavustuksilla aikaansaataavan toiminnan kehittämistä koskeva tiedonkeruu toimialoilta (yleishyödylliset yhteisöt)	Tiedonkeruu 2 Tiedonkeruu 3
Parlamentaarisen neuvottelukunnan kokous 4/2024	Viikko 38 Ti 17.9.2024 klo 9.30-11.30 Paikka: A-kabinetit 1&2	Tiedonkeruun tulokset toimialoilta (yleishyödylliset yhteisöt)	
Parlamentaarisen neuvottelukunnan kokous 5/2024	Viikko 45 Ti 5.11.2024 klo 9.30-11.30 Paikka: A-kabinetit 1&2	Tiedonkeruun tulokset hallinnonaloilta	
Parlamentaarisen neuvottelukunnan kokous 6/2024	Viikko 49 Ti 3.12.2024 klo 9.30-11.30 Paikka: A-kabinetit 1&2	Johtopäätökset ensimmäisestä toimintavuodesta Suunnitelma tulevan vuoden toiminnasta Suunnitelma Haeavustuksia.fi ja Tutkiavustuksia.fi –palvelujen tietojen hyödyntämisestä	

Yhteydet

- Parlamentaarisen neuvottelukunnan sihteeristö varmistaa OM:ssä toimivan kansalaisyhteiskuntapolitiikan neuvottelukunnan sihteeristön kanssa, etteivät neuvottelukunnat tee päällekkäisiä tehtäviä. Sovittu tehtäväksi vastuita koskeva työnjako.
- Sihteeristöt huolehtivat myös tiedonkulusta, joka liittyy esimerkiksi oikeusministeriön kansalaisjärjestöstrategiahankkeeseen.
- Parlamentaarisen neuvottelukunnan sihteeristö varmistaa tiedonkulun VM:ssä asetettavan valtionavustustoiminnan yhteiskehittämisen ja yhteisten valtionavustuspalvelujen strategisen ohjaamisen yhteistyöryhmälle yleishyödyllisiä yhteisöjä koskevaan valtionavustustoimintaan liittyvissä asioissa.
- Laajemman vuoropuhelun tarve?
  - neuvottelukunnan järjestämä avoin keskustelu-/infotilaisuus?

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Lisätiedot

TUULA LYBECK, JOHTAVA ERITYISASiantuntija
TUULA.LYBECK@GOV.FI
VM.FI | @VMUUTISET
[HTTPS://VM.FI/VALTIONAVUSTUKSET](https://vm.fi/valtionavustukset)